

Д О Д А Т А К.

У ИМЕ ЊЕГОВЕ СВЕТОСТИ

КЊАЗА СРПСКОГ

МИЛАНА М. ОБРЕНОВИЋА IV.

НАМЕСНИЦИ КЊАЖЕСКОГ ДОСТОЈАНСТВА

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ
НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И
ПОТВРЂУЈЕМО:

З А К О Н

О МИНИСТАРСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ.

Члан 1.

Кад се у народној скупштини, сходно члану 102. устава, учини предлог, да се који министар због каквога дела, означеног у члану 101. устава оптужи, онда ће се такав предлог, сходно чл. 80. устава, предати једном нарочитом одбору од девет посланика, да га претходно испита и оцени, а потом ће се, сходно члану 103. устава, у скупштини решити, да ли има места оптужењу.

А у случају члана 100. устава поступа се по пропису члана 103. закона о пословном реду у народној скупштини.

Члан 2.

Одређени одбор за претходно испитивање оваквога предлога, мора што је нужно за сазнавање ствари иследити. Он ће потребна акта

изискати и прегледати, а и сведоке, ако би их било, и дотичног министра ради објашњења са-слушати, или примити од министра писмено оправдање, које би му поднео.

Члан 3.

Кад одбор поднесе скупштини извештај са ислеђењем, министар има право да сва акта о томе прегледа, и да на скупштинском састанку кад се тај предлог претреса, присуствује и даје објашњења усмено или писмено.

Претрес овога предлога у скупштини не може бити пре осам дана, од дана кад је дотични министар извештај одборски с актима прегледао.

Члан 4.

Кад се у скупштини закључи, да има места оптужењу, онда се о томе извештава писмено Књаз, и скупштина одређује из своје средине једно лице или један одбор, највише од три посланика, који ће је у оптужењу заступати.

Члан 5.

Од онога дана, кад се Књаз извести, да је закључено, да се који министар оптужи, Књаз разрешава истог министра привремено од дужности, а у скупштини пристуна се образовању државног суда, који ће оптуженоме министру судити.

Члан 6.

Државни суд саставља се из судија касацијоног и апелацијоног суда и само из народних посланика, са искључењем оних 20. који су,

сходно члану 102. устава, предлог за оптужење потписали на овај начин:

Од укупног броја судија касацијоног и апелацијоног суда извући ће председник скупштине на састанку, коцком, имена њих 12, а тако исто од укупног броја посланика, осим оних 20 такође 12, и сви скупа сматрају се као предложене судије државног суда.

Члан 7.

Од ова 24 лица као предложена за судије, има право оптужени министар, или ако би их више било, сви скупа, да 12. искључе без давања основа и то 6 од судија касацијоног и апелацијоног суда, и 6 од народних посланика, тако да 12 остану, и ови 12 састављају државни суд. Ако оптужена страна не би ово искључење никако, или не би потпуно употребила, то ће се коцком свести број на 12 искључујући оне, за које председник скупштине извуче најниже бројеве.

Члан 8.

Пошто се ово искључење изврши, заоставши 12 судија избирају по већини тајним гласањем између судија касацијоног и апелацијоног суда у својој средини председника, и тројицу за ислеђујуће судије, и председник одма јавља писмено министарском савету и оптужујућем одбору да је суд састављен, и да је он за председника изабран.

Изабрани за ислеђујуће судије имају права

иследовача у обичним кривичним делима, а један од њих врши у исто време и дужности перовође.

Члан 9.

Ако би се имало што дознати из акта, или саслушањем сведока, то је свака надлежна власт у земљи дужна на захтевање државног суда да му пошаље захтевана акта или учини захтевани испит, и ако би се који чиновник имао као сведок испитати, он је дужан без ичијег одобрења, да сведочи шта о ствари зна.

Члан 10.

Судије државног суда полажу у присуству председника скупштине и једнога архијереја ову заклетву:

„Заклињемо се јединим Богом, који познаје сва осећања људска и који суди сва њихова дела, да ћемо у извршењу ове дужности, која нам је уставом поверена, судити савесно и без икаквих призрења на овоме свету. Бог нека нам је сведок, и он нека нам суди по заслуги“.

Члан 11.

Оптужујући одбор од стране скупштине предаје суду тужбу на писмено, у двоје, од које се једна доставља оптуженом министру, и оставља му се известан рок, најмање од 15 дана да на њу одговори.

У тужби морају се тачно означити дела, на којима се она оснива, и разложити, по коме је закону то кажњиво.

Члан 12.

Оптужени министар даје свој одговор суду такође на писмено, и у двоје, од кога се један доставља оптужујућем одбору.

Члан 13.

Сваки оптужени министар има право да једног или више бранилаца узме и то може бити и између чиновника и лица, која нису јавни правозаступници.

Члан 14.

Пошто је учињено потребно ислеђење, суд одређује дан претреса, и то у новинама обзнањује, и позива на исти оптужујући одбор, и оптуженог министра, по до дана претреса мора бити најмање месец дана, од дана кад је обема странама позив предат.

Члан 15.

Претрес је јаван и усмен.

Члан 16.

При претресу у државном суду морају бити најмање десет судија, а за осуду нужно је две трећине гласова. Но ако би било једанаест судија, нужно је опет осам, а ако би их било десет, онда је нужно седам гласова за осуду.

Члан 17.

Државни суд није обвезан држати се никаквих законом прописаних правила о доказима, већ суди по свом слободном из целога ислеђења и доказа добивеном убеђењу.

Но у осталом он је дужан држати се прописа кривичног поступка, у колико овде није наређено одступање.

Члан 18.

У пресуди морају бити основи, на којима се изриче, да је оптужени крив, или да није крив, и ако се осуђује, морају бити изложена дела, која се као доказана узимају и морају се иста окачествовати.

Члан 19.

Државни суд може изрећи само казну лишења звања, или и неспособности за државну службу. И по томе његова осуђујућа пресуда гласиће, или, да се оптужени лиши звања и тада он не може никад више бити министар; или према тежујућим околностима, и да изгуби државну службу, неизвесно време, или за свагда и тада осуђени не може за то време, или никад а добити никакву државну службу у земљи.

А ако би државни суд при изрицању ове казне нашао, да је оптужени заслужио и какву казну кривичним законом прописану и та казна била би најмање пет година заточења или робије, он ће у пресуди изрећи да се оптужени преда и редовном суду, и послаће акта надлежном редовном суду оптуженога с налогом, да даље по закону поступи и овај ће суд предузети дело и по закону пресудити.

У сваком случају, ако би било места накнади штете држави или приватноме, то ће редовни судови извидити и пресудити.

Члан 20.

Против пресуде државнога суда нема места ни не задовољству ни жалби.

Члан 21.

Народна скупштина може до дана главног претреса већином гласова одустати од тужбе и тада свако даље ислеђење престаје.

Члан 22.

Ислеђење и суђење кривике оптуженог министра не прекида се ни одложеном, ни закључењем, ни распуштањем скупштине.

Члан 23.

Право оптужења министра престаје, ако прва скупштина, после учињеног дела сазвана, не закључи, да се дотични министар оптужи.

Исто тако тужба престаје, ако скупштина већином гласова, дотично дело министра изреком или делом одобри.

Члан 24.

Књаз не може никад сиречавати оптужење министра, нити у случају осуде увотребити право помиловања, осим ако би му скупштина то предложила.

Члан 25.

Државни суд престаје кад изрекне пресуду, а председник се стара да се она изврши.

Члан 26.

По свршеном суђењу акта се предају на чување народној скупштини.

Препоручујемо свима нашим министрима да овај закон обнародују и о извршењу се његовом старају, властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

21. Октобра 1870.

У Крагујевцу.

М. П. Блазнавац с. р.
Јован Ристић с. р.
Јован Гавриловић с. р.

(М. П.)

Видео и ставно државни печат
чувар државног печата

министар правде,
Ј. Илиј с. р.

Председник мин. савета,
министар иностраних дела,

Рад. Милојковић с. р.

Министар правде,

Ј. Илиј с. р.

Министар финансије,

Нанта Јовановић с. р.

Министар војени,

Ј. Бели-Марковић с. р.

Министар просвете и црквених дела,

Д. Матић с. р.

Заступник министра грађевина

Министар војени,

Ј. Бели-Марковић с. р.

Заступник министра иностраних дела

Министар просвете и цркв. дела,

Д. Матић с. р.